

Posudek na diplomovou práci Tomáše Boháčka:

Využití fotografie ve výuce zeměpisu.

Magisterská práce T. Boháčka má 120 stran zajímavě zpracovaného tématu zaměřeného na vizuální gramotnost. Využívá více než 40 titulů oborově různorodé literatury (včetně řady zahraniční) velmi pěkně diskutovaných v druhé kapitole práce nazvané „Fotografie jako interdisciplinární téma“. Cenné je to, že autor na základě studia literatury našel jasný cíl své práce a k němu koncipoval i celkové zaměření a strukturu své studie, což nebývá příliš časté v pracích tohoto typu. Výběr tématu pokládám za nesmírně důležitý a aktuální, neboť se mi zdá, že rozvoj společnosti postupně navozuje situaci, kdy verbální informace jsou stále více upozadovány informacemi obrazovými. Jak toto může změnit vývoj lidské společnosti a hlavně způsob vzdělávání, kromě jiného i ve studovaném zeměpisu?

Autor zvolil dobře strukturu své studie, když po úvodu a diskusi s literaturou (tak překvapivě není kapitola nazvána, ale její obsah je perfektní), zařadil příklady z projektu Krajina za školou ze čtyř škol v Praze. Dobře se s výsledky seznámil, vyhodnotil je a provedl správné závěry. Tímto způsobem byl připraven na realizaci vlastního výzkumu založeném na odpovědích tří skupin respondentů na otázky zadané ke třem předloženým fotografiím. Dotazník, výběr fotografií i formulaci otázek pokládám za dobře odvedenou práci bez podstatnějších nedostatků. Získané odpovědi vyhodnocuje z pohledu tří skupin respondentů – gymnaziálních studentů ($f=151$), vysokoškolských studentů geografie (30) a pracujících (113) a hodnotí jejich úspěšnost ve čtení fotografií a způsobu jakým při čtení postupovali. Zpracováno přehledně, s mnoha obrazovými výstupy v podobě grafů, obsahově i formálně precizně zpracované. V hodnocení vlastního šetření bych měl jedinou připomínku a to, že zhodnocení výsledků je přesné, ale poněkud zdlouhavé a popisné. Snad stálo za úvahu zvážit úspornější či jinak strukturovanou evaluaci. Možná bych zvážil i některé další otázky (krajinný kryt, sněžná čára u Matterhornu apod.). V závěrech postrádám autorovu úvahu zaměřenou na stále silnější tendenci nahrazování verbálních informací obrazovými, stejně jako vytipování dalších možností výzkumu v této velice zajímavé oblasti lidského vnímání a vzdělávání. V přehledu literatury je více titulů, kde nejsou uvedeny počty stránek. Za vlastním textem studie se nachází dodatek, který sám o sobě dokumentuje autorovo „ponoření se do tématu“. Představuje autorem připravených a upravených her vhodných pro výuku založenou na využívání fotografií. Promyšlené, zajímavé!

Z hlediska formálního v textu je několik drobnějších jazykových nepřesností a překlepů (str. 17, řádek 7; graf 1, 19), občas je použito hovorových výrazů

(focený, nafotí apod.). Citovanou práci nějaké Řezníkové (str. 20, 23) jsem v přehledu použité literatury nenašel!

Předložená práce je uceleným, dobře zpracovaným tématem mapujícím nový jev a problémy s ním spojené. Způsob jakým je téma zpracováno pokládám za originální, nové a tvůrčím způsobem uchopené. Přeji si, abych mohl oponovat více takto vydařených studií.

Doc. RNDr. Ivan Bičík, CSc.
V Praze 1.9. 2009.

Hodnocení: výborně